

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА)**

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС

**Одеса
2025**

Преамбула

Військова академія (м. Одеса) (далі – Академія) є одним із провідних центрів військової освіти, незалежних знань і творчої діяльності, яка забезпечує рівні можливості навчання та праці всім своїм здобувачам освіти і персоналу незалежно від їхньої національності, раси, статі, походження, культурних відмінностей, сімейного стану, віку чи релігії.

Члени академічної спільноти та інші співробітники приймають цей Етичний кодекс Військової академії (м. Одеса) (далі – Етичний кодекс), яким вони підтримують наступні цінності під час виконання своїх службових обов'язків і представлення Академії на національному та міжнародному рівнях.

Стаття 1

Вступні положення

1.1. Етичний кодекс розроблено з урахуванням чинного законодавства України, нормативних актів Академії, Великої хартії університетів, Бухарестської декларації з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європі. Цей документ є важливим для забезпечення високих моральних стандартів в академічному середовищі, що сприятиме розвитку академічної доброчесності. У ньому наголошується на необхідності дотримання етичних норм у навчанні, дослідницькій діяльності та взаємовідносинах між здобувачами освіти, викладачами й адміністрацією.

1.2. Етичний кодекс дотримується чинних стандартів етичної поведінки для академічних кіл та оборонного сектора.

1.3. Етичний кодекс є нормативним документом для всього персоналу Академії – членів академічної спільноти (академічний персонал – військовий і цивільний персонал, здобувачі освіти), неакадемічний персонал (військовий та цивільний персонал). Дотримання його положень є обов'язковим для кожного від моменту призначення на посаду.

1.4. Етичний кодекс ґрунтується на основних базових цінностях, прийнятих Академією як вищим військовим навчальним закладом:

військові – честь, відвага, мужність, вірність, почуття обов'язку, сумлінність, посилена дисципліна та службова відповідальність, поєднання академічної свободи з вимогами Військового статуту;

академічні – розуміння поваги до істини та свободи дослідження, чесність, справедливість, свобода думки та відкритість у творчих пошуках, відповідальність, прозорість, довіра, конструктивність і критичне мислення;

організаційні – чесність і сумлінність у роботі, колегіальність, пріоритет службових інтересів, політична нейтральність, недискримінаційна

поведінка, неупередженість, нерозголошення службової інформації, вірність офіцерській честі, виховання патріотизму, відданості Присязі, утримання від виконання незаконних наказів.

1.5. Кожен працівник Академії (військовий і цивільний персонал) зобов'язаний ознайомитися з вимогами Етичного кодексу та у подальшому дотримуватися їх у повсякденній діяльності.

Стаття 2

Загальні принципи

2.1. Члени академічної спільноти, а також неакадемічні співробітники Академії зобов'язані підтримувати високий стандарт моральних і етичних принципів у своїй роботі та навчанні.

2.2. Дотримуватися принципів громадянської та професійної етики

Необхідно керуватись принципами моральних норм і правил, які регулюють поведінку громадян у суспільстві (чесність, відповідальність, повага до прав інших, дотримання законів), та етичних стандартів, яких потрібно дотримуватися у стосунках із колегами й у вирішенні професійних завдань (компетентність, професіоналізм, об'єктивність, неупередженість, конфіденційність, професійна солідарність, відповідальність за наслідки своїх дій).

2.3. Шанувати військові та академічні цінності

Зобов'язані дотримуватись поваги до основних військових цінностей, бути прикладом служіння українському народові, усвідомлювати обов'язок щодо захисту суверенітету, територіальної цілісності і незалежності Держави. Усвідомлювати роль військовослужбовця як приклад для підлеглих і цивільного суспільства, поводитися чесно та ввічливо з усіма людьми, поважати їхню думку, права та гідність, утримуватися від натяків або коментарів, що стосуються недоліків чи хвороб людини, уникати вживання образливих висловів і ненормативної лексики. Не допускати принижень, булінгу, дискримінації членів академічної спільноти та інших співробітників за будь-якою ознакою: віком, статтю, громадянством, мовою, національністю, походженням, фаховою належністю, віровизнанням й іншими особливостями, дотримуватися принципів справедливості, людяності, взаємоповаги у колективі.

2.4. Захищати свободу знань, слова та думки

Повинні відстоювати свободу думки, досліджень, висловлювань, шанувати різноманітність думок членів академічної спільноти. Протидіяти

дезінформації та пропаганді, захищати інтелектуальну власність і творчу діяльність.

2.5. Критично ставитись до результатів своєї праці та праці колег

Критично ставитися до результатів своєї роботи, знань і отриманих висновків, вислуховувати фактичні аргументи та не чинити опір дискусіям. Повинні об'єктивно і критично, але з повагою, оцінювати роботу інших, виявляти сильні та слабкі сторони виконаної роботи, визначати можливості для покращення результатів, незважаючи на те, хто її виконав. Важливо, щоб критика була корисною та сприяла подальшому удосконаленню.

2.6. Постійно розвивати свої особисті якості та професійні компетенції

Бути компетентними у своїй галузі знань, постійно підвищувати рівень професійних умінь, знань і навичок, розвивати свої здібності, поглиблювати знання та набувати навички достатні для прийняття раціональних рішень у розв'язанні конкретних завдань і проблем.

2.7. Не зловживати своїм становищем

Не допускати зловживання службовим становищем або користуватись довіреном майном для власної вигоди чи вигоди інших. Уникати корупційних чи дискримінаційних дій. Утримуватися від виконання незаконних наказів, розпоряджень чи доручень, які потенційно можуть призвести до вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією. Не порушувати прав, свободи окремих осіб, інтересів Академії чи державних інтересів.

2.8. Поважати індивідуальні права інших

Визнавати і враховувати гідність, свободу та недоторканність кожної особи, зокрема не використовувати особисті дані особи без її згоди.

2.9. Заохочувати до командної роботи та дотримуватися її принципів

Повинні сприяти командній і колегіальній поведінці та дотримуватися встановлених принципів командної роботи.

2.10. Виявляти активну громадянську позицію та бути патріотом своєї держави

Брати активну участь у громадському житті, діяти виключно в

інтересах держави, поважати державні символи України, формувати світогляд патріота та славних нащадків українського народу, приймати виважені рішення в умовах воєнного і мирного часу.

2.11. Дотримуватися правил і норм поведінки щодо гендерної рівності

Уникати гендерних стереотипів, сприяти створенню в колективі належних умов гендерної рівності.

2.12. Бути вірними традиціям Академії та дбати про славу і честь колективу

Гідно поводитися як у стінах Академії, так і поза її межами. Не допускати дій чи висловлювань, які можуть зашкодити іміджу Академії, запобігати поширенню недостовірної або дискредитуючої інформації. Поважати символи і традиції Академії, шанувати її історію і пам'ять про полеглих героїв- випускників, дотримуватись вимог Статуту та бути вірним Присязі українському народові.

Стаття 3

Принципи освітньої діяльності

3.1. Члени академічного персоналу зобов'язані:

а) надавати якісні освітні послуги здобувачам освіти, розробляти та провадити навчальні програми, що відповідають сучасним вимогам;

б) постійно демонструвати академічну добросесність та відповідальність у своїй роботі, бути прикладом для здобувачів освіти, ділитись знаннями та досвідом, дотримуючись етичних принципів;

в) будувати своє спілкування із здобувачами освіти на принципах взаємоповаги та рівноправності, де здобувач освіти сприймається як особистість, а не як об'єкт впливу. Спілкування має бути ввічливим та шанобливим, аби підтримувати почуття власної гідності як викладача, так і здобувача освіти;

г) об'єктивно та неупереджено оцінювати результати роботи здобувачів освіти та завжди протистояти будь-яким спробам вплинути на об'єктивне оцінювання. Оцінки і зауваження мають бути справедливими, базуватися на реальних досягненнях, а не на особистих уподобаннях чи упередженому ставленні;

д) не вимагати від здобувачів освіти зайвого, а лише те, що є частиною їхніх обов'язків, не привласнювати їхньої роботи та результатів досліджень;

е) сприяти підвищенню кваліфікації та професійному розвитку здобувачів освіти, допомагати їм у налагодженні професійних контактів, зокрема міжнародних.

3.2. Здобувачі освіти зобов'язані:

а) поважати викладацький склад, своїх колег, однокурсників, співробітників Академії, поводитися з усіма коректно, тактовно і толерантно, дотримуватися ustalених канонів поведінки та ввічливості;

б) завжди бути готовими до занять, не допускати перешкоджання в їх проведенні, виконувати інструкції, вимоги та рекомендації викладачів;

в) подавати лише оригінальні доробки, які є результатом особистого навчання та власних досліджень;

г) не вдаватися до неетичної або шахрайської поведінки, що означає, зокрема:

- плагіат – фальсифікація даних та іншої інформації, а також переключування фактів;

- шахрайство під час перевірки знань і навичок, зокрема з використанням комунікаційних технологій;

д) у командному навчанні необхідно співпрацювати з колегами, поважаючи їх змістовний та методологічний внесок у кінцевий результат;

ж) дотримуватися регулярності та об'єктивності всіх форм перевірки здобутих знань. Не передавати та не розповсюджувати у будь-якій іншій формі без дозволу автора навчальні матеріали, включно із екзаменаційними тестами та питаннями, або будь-які інші непублічні матеріали, що використовуються для перевірки знань.

Стаття 4

Принципи творчої діяльності

4.1. Члени академічної спільноти зобов'язані зосереджувати свою дослідницьку та творчу діяльність на розширенні меж людських знань, розвитку наукових здобутків, матеріальних і нематеріальних цінностей. Вони завжди повинні дбати про те, щоб ця діяльність не загрожувала іншим людям чи їхнім свободам, етичним цінностям, моралі та правам, зокрема:

а) бути на сторожі захисту інтелектуальної та іншої власності авторів і за жодних обставин не допускати плагіату у працях здобувачів освіти;

б) нести повну відповідальність за якість та об'єктивність своєї дослідницької роботи;

в) критично сприймати висновки та результати своєї роботи. Так само необхідно бути об'єктивним щодо результатів роботи своїх колег і здобувачів освіти;

г) у дослідницькій роботі критично оцінювати неетичні моменти своїх колег, керівників і підлеглих, включаючи здобувачів освіти, та звертати увагу на їхню неетичну поведінку;

д) пропонувати та підтримувати, аби результати дослідницької роботи, якщо вони не засекречені, були використані на практиці.

Стаття 5

Порядок застосування Етичного кодексу та Постійна комісія Вченої ради з питань етики

5.1. Члени академічної спільноти (академічний персонал – військовий і цивільний персонал, здобувачі освіти) та неакадемічний персонал (військовий і цивільний персонал) зобов'язані неухильно дотримуватися положень Етичного кодексу.

5.2. Недотримання, невиконання положень Етичного кодексу передбачає відповідальність, залежно від характеру і змісту порушень, а також ступеня їх умисних намірів.

5.3. Порушення положень Етичного кодексу розглядаються у наступній послідовності:

5.3.1. Співробітник звертається письмово до керівника відповідного структурного підрозділу Академії зі скаргою щодо порушення етичних норм.

5.3.2. Керівник структурного підрозділу Академії, до штатного складу якого належить працівник (працівники), до якого висувається скарга, створює комісію для розгляду справи по суті.

5.3.3. У випадку, коли ухвалене в підрозділі рішення комісії підрозділу не задовольняє одну з сторін, член академічної спільноти може звернутися з відповідною заявою до голови Вченої ради Академії.

5.3.4. Голова Вченої ради Академії доручає розгляд справи Постійній комісії Вченої ради з питань етики (далі – Постійна комісія).

5.3.5. Розгляд справи Постійною комісією може ініціювати адміністрація Академії в особі начальника.

5.4. На підставі висновків Постійної комісії керівництво Академії ухвалює відповідне рішення щодо порушника (порушників) Етичного кодексу.

5.5. Постійна комісія складається із членів академічної спільноти відповідно до пропозицій Вченої ради Академії.

5.6. До роботи Постійної комісії за необхідності можуть бути залучені без права участі в голосуванні фахівці, які не є її членами.

Стаття 6

Заключне положення

6.1. Цей Етичний кодекс набирає чинності від дати його підписання начальником Військової академії (м. Одеса).